

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือพื้นฐานอันสำคัญของการพัฒนาและเป็นเครื่องมือชั้นนำสังคม ผู้ที่ได้รับการศึกษาจึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการอันทันสมัยในปัจจุบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการศึกษา ดังนั้นการให้การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีประสิทธิภาพและศักยภาพในการให้การศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาและจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เยาวชนเป็นคนคิดอย่างมีเหตุผล ทำงานอย่างมีระเบียบ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ระบบการศึกษาจะต้องตอบสนองการทำงานในยุคข่าวสาร เป็นผลให้การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความ กิดสร้างสรรค์ การได้รับการพัฒนาความสามารถอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ” การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ได้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 1)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของความเป็นไทย เป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารกันและกัน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในสังคมและมีความสำคัญยิ่ง เป็นเครื่องมือการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตพร้อม ๆ กัน ทักษะความเข้าใจในการอ่านจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ความคิดไม่มีขอบเขต ส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้ความเข้าใจปัญหาต่าง ๆ สามารถแสวงหาความรู้และประสบการณ์ได้ (สำนักงานนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 , หน้า 1)

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่างๆในยุคโลกาภิวัตน์มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทย จึงต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้ทัดเทียมอารยประเทศในแถบเอเชียและประเทศเพื่อนบ้าน และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 1-4) ได้กล่าวว่า ภาษาไทยมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ ทัศนคติทางภาษา ซึ่งผู้ใช้จะต้องรู้และใช้ภาษาได้ถูกต้อง

เนื่องจากภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวิชาการ ความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจของประชาชนในชาติทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชากลุ่มทักษะที่ต้องเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและอาศัยการฝึกฝน ซึ่งการฝึกฝนหรือทักษะสัมพันธ์มีทั้งหมดสี่ด้าน ประกอบด้วยทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเฉพาะการอ่านและการเขียนถือว่าเป็นทักษะสำคัญที่นับว่าเป็นปัจจัยและรากฐานสำคัญในการศึกษาเนื้อหาวิชาแขนงต่างๆในทุกระดับชั้น

ตามที่ ศุภวัฒน์ ชื่นชอบ (2524, หน้า 2) ได้กล่าวว่า การที่เราเกิดมาเป็นคนไทยมีภาษาพูดและภาษาเขียนนั้น การที่จะใช้ให้ได้เหมาะสมทุกประการนั้นจะต้องได้ศึกษาเล่าเรียนกันมาก่อน การที่คนไทยรู้จักใช้ภาษาเพื่อเป็นการสื่อความรู้สึกนึกคิดเท่านั้นยังไม่พอ เราควรรักษาระเบียบของภาษาไทย และความงดงามของภาษา ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ประจำชาติด้วย ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาไทยนอกจากจะให้บรรลุตามจุดประสงค์ในการเรียน และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว ผู้เรียนควรรู้ถึงหลักเกณฑ์ทางภาษาเพื่อรักษาโครงสร้างและรูปแบบดั้งเดิมไว้ ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ชิวพันธ์ (2531, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันเน้นทักษะสัมพันธ์ทั้งสี่ด้าน คือ การฟัง การพูด ส่วนการอ่านและการเขียนต้องการให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนทักษะจนมีพัฒนาการและคล่องแคล่ว โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์ทางภาษาอันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษาไทย รวมทั้งสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ซึ่งหลักเกณฑ์ทางภาษาส่วนหนึ่งประกอบด้วย ชนิดของคำในภาษาไทย ความหมาย และหน้าที่ในประโยค ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน ได้ระบุนิยามทางภาษาของหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และการใช้ภาษา ได้แก่ การเขียนตามรูปแบบ การเขียนสื่อสาร การเขียนด้วยความคิดสร้างสรรค์ ซึ่ง วัชรภรณ์ สนองคุณ (2533, หน้า 1) กล่าวว่า บุคคลที่มีความสามารถในการใช้ภาษา คือ ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนด้านหลักและการใช้ภาษาด้วยวิธีการที่ถูกต้องนั่นเอง

ความรู้ด้านหลักการใช้ภาษา เรื่อง ของคำในภาษาไทย มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จะต้องค้นหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ได้รับองค์ความรู้ จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่ ตลอดไป อย่างถูกต้องและเหมาะสม

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ซึ่งผู้รายงานได้ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) เทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี พบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียน

ตารางที่ 1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) เทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ปีการศึกษา	เป้าหมาย (ร้อยละ)	คะแนนด้านหลักภาษา และการใช้ภาษา (ร้อยละ)	คะแนนรวมทักษะ 4 ด้าน (ฟัง พูด อ่าน เขียน) (ร้อยละ)
2548	75	52.41	65.50
2549	75	54.32	68.31
2550	75	55.87	71.49

ที่มา : โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) 2548 - 2550 เอกสารการวัดผล ประเมินผล (ปพ.5)

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ย้อนหลัง 3 ปี จะเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่โรงเรียน ได้กำหนดไว้ ไม่เป็นที่น่าพอใจ จึงได้วิเคราะห์คะแนนที่ผู้เรียนทำการทดสอบผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังของแต่ละเนื้อหา พบว่า เรื่องหลักเกณฑ์ทางภาษาและการใช้ภาษา เป็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ก่อน เพราะผู้เรียนประเมินได้ต่ำกว่าเรื่องอื่น ๆ และต่ำกว่าเกณฑ์ ที่โรงเรียนกำหนดไว้ จากการ วิเคราะห์หาสาเหตุ พบว่า ส่วนหนึ่งมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูไม่น่าสนใจ เข้าใจยาก จึงได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้หลากหลาย แต่แก้ปัญหาก็ได้เพียงเล็กน้อย สาเหตุอีกอย่างหนึ่งคือ ปัญหาด้านครอบครัวผู้เรียนขาดเรียนบ่อย เพราะต้องช่วยครอบครัวทำงานหารายได้ ไม่สามารถช่วย ดูแลในด้านการเรียนได้ รวมทั้งพื้นฐานด้านความรู้ ความสามารถด้านการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ความ

เข้าใจเนื้อหาสาระเกี่ยวกับหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ตลอดจนเจตคติที่มีต่อวิชาภาษาไทย เป็นสิ่งที่เข้าใจยากสำหรับผู้เรียน ผู้รายงานเห็นว่าสิ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาได้ดี คือ การพัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำเสนอนวัตกรรมใหม่ๆ มาให้ผู้เรียนได้ใช้ จึงมีแนวคิดหาวิธีการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อีกแนวหนึ่ง คือ การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสื่อหรือนวัตกรรมทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่จะสร้างความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น พอใจที่จะเรียน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เนื้อหาที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลมากขึ้น เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดให้ผู้เรียนมีโอกาสตรวจสอบความรู้ ความสามารถของตนเองแล้วเลือกวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อที่จะได้เรียนตามความถนัดและความสามารถพร้อมทั้งประเมินความสามารถของตนได้ และสามารถใช้เรียนด้วยตนเองไม่จำกัดเวลาและสถานที่ โดยผู้รายงานได้เลือกเนื้อหาความรู้เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน ซึ่งคำเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันเสมอ การเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นนั้นเป็นการวางรากฐานให้มีความรู้ขั้นต้นเกี่ยวกับคำเหล่านั้น เช่น ความหมาย ลักษณะของคำ หน้าที่ของคำในประโยคและการใช้คำเหล่านั้น ในระดับชั้นมัธยมศึกษาจะได้เรียนเนื้อหาต่อเนื่องกัน และจะเน้นเนื้อหาเชิงลึกมากขึ้น ถ้าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานที่ดีจากชั้นประถมศึกษาจะทำให้ผู้เรียน เรียนได้ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีในระดับชั้นมัธยมศึกษา ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยด้วย ดังนั้นการให้เนื้อหาที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นความพร้อมที่จะเรียนรู้อันเป็นผลให้ความรู้นั้นเป็นความรู้ที่คงทน ผู้รายงานจึงนำเรื่องชนิดของคำในภาษาไทยมาใช้ในการจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป

บทเรียนสำเร็จรูปหรือเรียกกันโดยทั่วไปว่าบทเรียนโปรแกรม (Programmed Instruction) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งของการสอนที่ช่วยลดการสอนของครู (Reduce Instructional Time หรือ RIT) ทั้งยังช่วยในการจัดระบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถของตนเอง ด้วยการลงมือประกอบกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉงตามลำดับขั้นทีละน้อย มีโอกาสได้รับข้อติชมทันที ก้าวหน้าไปตามความสามารถของแต่ละคน (ธีระชัย ปุณณโชติ, 2539, หน้า 6)

การเรียนการสอนด้วยบทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อและวิธีสอนวิธีหนึ่งที่คิดว่าเหมาะสมกับการสอนหลักเกณฑ์ทางภาษา เพราะผู้เรียนมีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง และเป็นวิธีจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ผู้รายงานเห็นความจำเป็นที่ต้องคิดค้นหาวิธีสอนในส่วนที่เป็นเนื้อหาหลักเกณฑ์ทางภาษา ด้วยวิธีการที่นอกเหนือไปจากการสอนปกติในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ทางภาษาไทย

ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการเรียนชั้นสูงต่อไป เป็นการอนุรักษ์มรดกทางภาษาและยังมีประโยชน์ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ดีขึ้น เป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ผู้รายงานเห็นว่า การใช้นวัตกรรมทางการศึกษา คือ บทเรียนสำเร็จรูป เป็นสื่อและวิธีสอนวิธีหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นแนวทางหรือเหตุผลให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยหรือผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ให้ตัดสินใจสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมในด้านเนื้อหาและผู้ใช้เรียน สำหรับวิชาภาษาไทย และวิชาอื่นๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเกี่ยวกับบทเรียนสำเร็จรูปของสุทิน สุทธิสมบูรณ์ (2536, หน้า 89) ได้สร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า บทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 90.20/90.40 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ สำหรับการพัฒนาการเรียนรู้อ่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลงานวิจัยของ ชีวศิริ อยู่สีมารักษ์ (2541, หน้า 47) เรื่องการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง และคำพ้องความหมาย ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทานสัมฤทธิ์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 คือ 83.10/82.60 คะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า บทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่งที่ช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี ผู้รายงานจึงสนใจจะแก้ปัญหาการเรียนการสอนหลัก เกณฑ์ทางภาษาและการใช้ภาษา เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสร้างบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่าง

ก่อนเรียนกับหลังเรียน ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการศึกษา

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐาน 0.50 ขึ้นไป
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ตั้งกวดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3 ห้องเรียน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 25 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)
2. สิ่งที่ศึกษา
 - 2.1 นวัตกรรมที่ใช้ ได้แก่ การเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.2 ผลที่เกิดขึ้น
 - 2.2.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.2.2 ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 - 2.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน

ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เนื้อหาที่ใช้ในการ ศึกษาครั้งนี้ คือ เนื้อหาเรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 เล่ม คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำ
 วิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ใช้เวลา
 42 คาบ ๆ ละ 20 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บทเรียนสำเร็จรูป** หมายถึง บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย กลุ่ม
 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้รายงานค้นคว้าพัฒนาขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนศึกษา
 ด้วยตนเอง ซึ่งจัดลำดับเนื้อหาของบทเรียนเป็นหน่วยย่อยๆ เรียกว่า กรอบ (Frame) ซึ่งแต่ละกรอบมี
 การอธิบายเนื้อหา มีคำถามอย่างต่อเนื่องกันไป จากง่ายไปหายากตามลำดับ มีการนำความรู้ หรือ
 ข้อมูลที่ได้รับจากกรอบต้นเป็นแนวทางในการเรียนกรอบต่อไป ส่วนเฉลยหรือคำตอบจะอยู่บนหน้า
 หรือกรอบถัดไป ซึ่งผู้เรียนสามารถตรวจสอบคำถามและคำตอบได้ทันที ทำให้ผู้เรียนได้รับการ
 เสริมแรงจากการทำความเข้าใจใหม่ได้

2. **ประสิทธิภาพของบทเรียนสำเร็จรูป** หมายถึง คุณภาพของบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง
 ชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์มาตรฐาน
 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นค่าร้อยละของ
 คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งเป็นค่าร้อยละของ
 คะแนนเฉลี่ยที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป

3. **ดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนโดยการเทียบ
 คะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

4. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เรียนในเรื่องชนิดของคำ
 ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิด
 ของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5. **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง เครื่องมือที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการเรียน หลังจากเรียนรู้ด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ชนิดของคำในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

6. **ชนิดของคำในภาษาไทย** หมายถึง คำที่ใช้ในภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบด้วยคำชนิดต่างๆ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน และคำอุทาน ซึ่งมีลักษณะ ความหมาย และวิธีการใช้ในประโยคสื่อสารประจำวัน

7. **ผู้เรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนเทศบาล 1 (วัดเทวสังฆาราม) สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ช่วยลดบทบาทของครู มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการเรียนผู้เรียนสามารถศึกษา ด้วยตนเอง เป็นการฝึกให้มีความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเองของผู้เรียน ตลอดจนเป็นการเน้นคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แบบคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น เรียนอย่างมีความสุขตามศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เรียนรู้จากบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตัวเองได้จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเรียนเรื่องอื่น ๆ และ ในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. นำบทเรียนสำเร็จรูปที่สร้างขึ้นไปใช้เป็นที่สื่อในการแก้ปัญหานักเรียนที่ขาดเรียนบ่อย และเรียนช้า หรือเรียนอ่อนจนสามารถนำไปศึกษาค้นคว้า ทบทวนหลังเวลาเลิกเรียนแล้ว ทำให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

4. ได้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เป็นเครื่องมือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการพัฒนา และจัดทำนวัตกรรมอื่น ๆ ของครูต่อไป

5. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องอื่นๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

6. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้แนวทางในการจัดทำนวัตกรรมซึ่งสามารถนำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย